

Kannanotto ehdotettuun kesälukukauteen

Maan uusi hallitus aikoo toteuttaa korkeakouluissa kolmannen lukukauden. Tieteentekijöiden liiton ja Professoriliiton mielestä tämä edellyttää selvää lisärahoitusta. Nykyinen pääministeri ja tuleva valtiovarainministerin tehtävät aloittava Alexander Stubb (kok) kommentoi keskiviikon tiedotustilaisuudessa kolmatta lukukautta: ”Jos aikoinaan professorilla oli kolme syytä olla professori – kesä-, heinä- ja elokuu – niin jatkossa näin ei enää ole”. Tämä osoittaa paitsi huonoa makua, myös asiantuntemattomuutta. Em. kommentti perustui kuulemma USA:laisen professorin letkautukseen. Professorien vuotuinen työaika Suomessa on satoja tunteja pidempi kuin työntekijöillä keskimäärin. Viimeisimmän tilastokeskuksen yliopistojen työaikatutkimuksen mukaan professoreiden keskimääräinen vuotuinen työaika oli 2251 tuntia vuodessa, eli 47 tuntia viikossa vuonna 2005. Suomessa työntekijöiden keskimääräinen työaika (tilastokeskuksen mukaan) oli 35-40 tuntia viikossa vuonna 2013. Vuoden 2005 jälkeen professoreiden työpaine on entisestään kasvanut.

Kesä on ollut professoreille ja useille muille yliopistotutkijoille ainoa ajankohta keskittyä tutkimukseen. Tutkimus on keskeinen innovaatioiden lähde ja näiden resurssien siirtäminen opetukseen heikentäisi entisestään yliopistojen innovaatiokykyä.

Opiskelijoilla on jo nyt halutessaan mahdollisuuksia opiskella ympäri vuoden. Sen sijaan professorin työssä tutkimukseen jäävä aika on koko ajan pienentynyt. Kesälukukausiehdotuksen taustalla lienee ajatus, että kesälukukausi nopeuttaisi opiskelijoiden valmistumista. Tämä toteutuu kuitenkin vain, jos opiskelijat todella käyttäisivät aikaansa opiskeluun kesällä. Tämä on nykytilanteessa epätodennäköistä.

Haluamme lisäksi huomauttaa, että ehdotetut uudistukset ovat ongelmallisia yliopistojen autonomian kannalta.

Jyväskylässä 27.5.2015

Prof. Jari Veijalainen, pj.

Prof. Markku Lonkila, siht.